

Lausunnot	Yhteenveto sisältää 21.9.2018 mennessä jätetyt lausunnot ja mielipiteet. Ympäristölautakunta on hyväksynyt vastineet.			
Palautteen antaja ja pvm	Lausunto	Vastine	Toimenpide	
Puolustusvoimat, 1LOGR 25.7.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puolustusvoimat toteaa olevansa viranomaisena osallinen kaavoitusprosessissa. Valmisteluvaiheen kaavakartassa asemakaava-alue on rajattu siten, että Tulliniemen eteläisin kärki jää asemakaava-alueen ulkopuolelle, kuten viranomaisneuvottelussa 30.8.2017 esitettiin. 2. Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa nähtäville asetettuun valmisteluvaiheen kaavoitusaineistoon. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Merkitään tiedoksi. 2) Merkitään tiedoksi. 		
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 14.8.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajoyhteys on rakennettava pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla liikennöitäväksi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kaavakarttaan lisätään katualueen merkintä, joka mahdollistaa pelastuslaitoksen raskaan ajoneuvokaluston liikennöinnin. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kaavakarttaan lisätään katualueen merkintä, joka mahdollistaa pelastuslaitoksen raskaan ajoneuvokaluston liikennöinnin. 	
Hangon kaupunki, rakennusvalvonta 24.8.2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asemakaavamerkinnot tulisivat vastata käytettyjä merkintöjä (kp ja kkp). 2. Kaavassa ei oteta kantaa rakennusten mahdollisiin korkeuksiin. Jotta varmistuttaisiin siitä, että rakennukset sopeutuvat ympäristöön, tulisi asemakaavassa selkeästi osoittaa rakennusten ja rakennelmien korkein sallittu korkeus. 3. Kaavassa tulisi myös ottaa kantaa rakennusten väreihin, jotta varmistuttaisiin siitä, että rakennukset soveltuvat ympäristöön eivätkä rakennukset näy mereltä päin. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kansallisen kaupunkipuiston merkintä korjataan kaavaan. 2) Kerroslukua osoittava merkintä (1½) ja rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema (6 m) lisätään ehdotusvaiheessa kaavakarttaan. 3) Kaavamääräyksiin lisätään yleinen määräys rakentamisen soveltumisesta ympäröivään miljööseen. Alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, joissa rakentamista ohjataan tarkemmin. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kansallisen kaupunkipuiston merkintä korjataan kaavaan. 2) Kerroslukua osoittava merkintä (1½) ja rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema (6 m) lisätään ehdotusvaiheessa kaavakarttaan. 3) Kaavamääräyksiin lisätään yleinen määräys rakentamisen soveltumisesta ympäröivään miljööseen. Alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, joissa rakentamista ohjataan tarkemmin. 	

	4. Kaavaselostuksesta käy ilmi, että SL-1 alueelle voi rakentaa rakennuksia, rakennelmia ja polkuja, joita tarvitaan yleisön ohjaukseen ja alueeseen tutustuttamiseen. Silloin tulisi kaavassa selkeästi tulla ilmi rakennelmien (rakennusalojen) suurin sallittu ala sekä kuinka monta sellaista rakennusta alueelle sallitaan. Ottaen huomioon alueen herkän luonnon tulisi tarkkaan harkita tulisiko rakennuksia ollenkaan hyväksyä alueelle.	4) Kyseinen luonnosmateriaalin selitteissä löytyvä SL-1 alueen kuvaus liittyy Uddskatanin luonnonsuojelualueen suojelumääräyksiin (4 §). Kaavaehdotuksen SL-alueille ei suunnitella puisia polkuja lukuunottamatta rakennuksia tai muita rakennelmia. Alueen tulee säilyä luonnontilaisena. Luonnonsuojelualueiden rakentamista ohjeistetaan tarkemmin ehdotusvaiheen kaavaselostuksessa.	4) Luonnonsuojelualueiden rakentamista ohjeistetaan tarkemmin ehdotusvaiheen kaavaselostuksessa.
Museovirasto 30.8.2018	1. Alueelle tehdyn tarkastuksen ja arkistomateriaalin perusteella kaava-alueella on sotahistoriallisia kohteita, joita ei vielä ole merkittynä muinaisjäänösrekisteriin. Kaava-alueella tuleekin tehdä arkeologinen tarkkuusinventointi, jossa määritellään kohteiden sijainnin lisäksi niiden laajuus ja säilyneisyys. Vasta inventoinnin jälkeen Museovirasto voi ottaa kantaa kaavan vaikutuksista arkeologiseen kulttuuriperintöön.	1) Alueella on suoritettu uusi tarkempi arkeologinen inventointi vuonna 2019 (Jan Fast). Suojeltavat sotahistorialliset kohteet ja muinaisjäänneet merkitään ehdotuskarttaan ja kohteet esitellään tarkemmin selostuksessa. Kohteiden suojelua ohjeistetaan tarkemmin hoito- ja käyttösuunnitelmassa.	1) Suojeltavat sotahistorialliset kohteet ja muinaisjäänneet merkitään ehdotuskarttaan ja kohteet esitellään tarkemmin selostuksessa. Kohteiden suojelua ohjeistetaan tarkemmin hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo 31.8.2018	1. Uuden palvelurakennusten korttelialueen (P) sijoituspaikka on soveltuva ja sitä koskeva kaavamääräys pääosin asianmukainen. Palvelurakennus voi kuitenkin olla korkeintaan yksikerroksinen ja kerroslukua osoittava merkintä tulee lisätä myös kaavakartalle.	1) Valmistelussa on päädytty siihen, että palvelurakennus voi olla 1½ -kerroksinen. Kerroslukua osoittava merkintä (1½) ja rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema (6 m) lisätään ehdotusvaiheessa kaavakarttaan.	1) Kerroslukua osoittava merkintä (1½) ja rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema (6 m) lisätään ehdotusvaiheessa kaavakarttaan.

	<p>2. P-korttelialueen viereen on osoitettu pysäköinnille varattu alueen osa (p/s), jota koskevaan määräystekstiin maakuntamuseo esittää tarkennusta. Määräyksen lause "Alueen osa, jolla voidaan toteuttaa pysäköintialue" tulisi mieluummin muuttaa esimerkiksi muotoon "Alueen osa, jolla voidaan sallia pysäköinti". Sanavalinta on Maakuntamuseon mielestä tärkeä, koska alueelle ei tule rakentaa pysäköintialuetta vaan ainoastaan sallia pysäköinti puiden lomassa kuten nykyäänkin.</p> <p>3. Mahdollisen ulkoilureitin ja VL-alueelle sijoittuvan rakennuspaikan rakentamisen tulee soveltua miljööseen, mistä tulee määrätä myös kaavassa.</p>	<p>2) Määräysteksti muutetaan muotoon: <i>Alueen osa, jolla voidaan sallia pysäköinti.</i></p> <p>3) Kaavamääräyksiin lisätään yleinen määräys rakentamisen soveltumisesta ympäröivään miljööseen.</p>	<p>2) Määräysteksti muutetaan muotoon: <i>Alueen osa, jolla voidaan sallia pysäköinti.</i></p> <p>3) Kaavamääräyksiin lisätään yleinen määräys rakentamisen soveltumisesta ympäröivään miljööseen.</p>
<p>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 4.9.2018</p>	<p>1. VL/s merkityllä alueella esiintyy erityisesti suojeltavia lajeja ja se on luontselvityksessä esitetty varattavaksi suojelualueeksi. ELY-keskus katsoo, että alueen pääkäyttötarkoitus tulee olla suojelu (SL) ja virkistyskäyttö voidaan huomioida suojelualueen rauhoitusmääräyksissä.</p> <p>2. Kulkuyhteydet ja muut virkistyskäyttöön liittyvät asiat tulee ratkaista hoito- ja käyttösuunnitelmassa.</p>	<p>1) VL/s -alueen käyttötarkoituksmerkintää ei muuteta kaavakartassa.</p> <p>2) Kulkuyhteydet ja virkistyskäyttöön liittyvät asiat määritellään tarkemmin asemakaava-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.</p>	

<p>Hangon ympäristöyhdistys ry 7.9.2018</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rantapolku on erityisen arvokas virkistykseen kannalta ja tulisi säilyttää. 2. Aitausta seuraava hyvin tallattu polku on tarpeellinen varsinkin vaikeiden tuuliolosuhteiden aikaan. 3. Uusi ulkoilureitti alueen keskellä tulisi linjata kulkemaan metsäalueella, eikä se saa kulkea puuttomien dyynien alueella missään vaiheessa. Ihmisten liikumista ei tulisi ohjata alueille, joilla liikkuminen voi aiheuttaa ympäristön kulumista, mikä vaikeuttaa uhanalaisten lajien suojelua. 4. Aitaus merivartiostoaseman ja satama-alueen välissä tulisi säilyä nykyisellä sijainnillaan. 5. Aitaa ja rantaa seuraavien polkujen väliin tulisi järjestää 2-3 poikittaista kulkuyhteyttä. Nykyisessä tilanteessa ranta kuuluu, kun ihmiset kulkevat alueella ohjaamattomasti. Poikittaiset reitit tulee merkitä maastoon kunnolla. 6. Alueelle tulee laatia hyvin yksityiskohdainen hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa myös polkujen sijainti päätetään tarkemmin. 7. Alueella tulisi olla tulentekopaikka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Merkitään tiedoksi. Alueen virkistyskäyttö huomioidaan jatkosuunnittelussa. 2) Merkitään tiedoksi. Alueen virkistyskäyttö huomioidaan jatkosuunnittelussa. 3) Kulkuyhteydet ja virkistyskäyttöön liittyvät asiat määritellään tarkemmin asemakaava-alueen kaavamateriaalin liitteeksi laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Rannalle on toteutettu dyynikasvillisuutta suojaavia puisia lankonkirakenteita vuosina 2020-2022 alueen kehityshankkeiden yhteydessä (EU/Paahde-Life ja Kansallinen kaupunkipuisto). 4) Aitauksen sijainti ei tule kaavamuutoksen kautta muuttumaan. 5) Katso kohta 3. 6) Katso kohta 3. 7) Avotulenteko on Uddskatanin ja Tulliniemen luonnonsuojelualueella kielletty rauhoitusmääräyksen mukaan. Alueen herkän luonnon takia tulentekopaikan perustaminen suojelualueiden ulkopuolelle ei ole perusteltua. 	
---	--	--	--

	<p>8. Alueen infotaulut ja kyltit tulee suunnitella huolellisesti.</p> <p>9. Alueen komeimmat männyt tulee aidaa narulla/aitauksella, jottei hiekkainen maa niiden ympärillä kuluisi pois. Tämä koskee uimarantaa, mutta myös niitä isoja mäntyjä, jotka sijaitsevat suunnitellun ulkoilureitin varrella.</p>	<p>8) Infotauluja alueelle on suunniteltu huolellisesti ja ovat työn alla kansallisen kaupunkipuiston kehityshankkeen yhteydessä.</p> <p>9) Merkitään tiedoksi ja otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon hoito- ja käyttösuunnitelmassa.</p>	
Eteläkärjen ympäristöterveys 10.9.2018	<p>1. Ympäristöterveyden kannalta ei ole huomautettavaa kaavamateriaaliin liittyen. Rannan käyttäjiä ajatellen rannalle voisi sijoittaa vessoja ja suihkutiloja.</p>	<p>1) Vessojen ja suihkutilojen toteutusta rannan itäosan yleisen uimarannan ja palvelurakennuksen kokonaisuuden yhteyteen voidaan harkita.</p>	
Hangon kaupunki, ympäristösuojelu 21.9.2018	<p>1. Teknisellä virastolla 21.5.2018 käydyn sisäisen neuvottelun jälkeen on tullut lisätietoa, minkä perusteella VL/s-merkintä olisi riittämätön suojelemaan kyseessä olevalla alueella sijaitsevia hyvin arvokkaita luonnonarvoja. Alue tulisi varata suojelualueeksi, jolloin oikea merkintä voisi olla SL.</p> <p>2. Aineistossa mainittu lepakojen ekologinen käytävä tarkastelun päivittäminen on tarpeen toteuttaa.</p>	<p>1) VL/s -alueen käyttötarkoituksmerkintää ei muuteta kaavakartassa.</p> <p>2) Uusi lepakoiden ekologinen käytävä -selvitys on toteutettu vuonna 2019 ja sen tulosten mukaan alueen itäosan pysäköintialue on tärkeä lepakoiden saalistus- ja siirtymäreitti, se tulee säilyttää puustoisena sekä minimoida keinovalaistusta.</p>	<p>2) Pysäköintialueen määräystä tarkennetaan lepakoiden suojelutoimien osalta seuraavasti: <i>Alueen osa, jolla voidaan sallia pysäköinti. Alueen mäntypuusto ja maisemallinen luonne tulee säilyttää. Tärkeä reitti lepakoille, keinovalaistuksen käyttöä vältettävä.</i></p>

OAS lausunto Liikennevirasto 2.5.2016	1. Rautateiden osalta Liikennevirastolla ei ole huomautettavaa. Kaava-alueen alustavalle rajaukselle johtaa Liikenneviraston Hangon MV-aseman tuloväylä ja sen edustalla kulkee Hangon meriväylä sekä Tulliniemi-Meijerfelt väylä. Kaava-alueen etelä- ja pohjoispuolelle sijoittuu useita merenkulun kiinteitä turvalaitteita. Vesiväylät ja niiden vaikutukset kaava-alueelle ja suunnitelluille aktiviteeteille tulee huomioida aluetta kehitettäessä. Huomioita tulee kiinnittää erityisesti Hangon meriväylän väyläalueeseen, joka ulottuu kaavan pohjoispuolella vain noin 300 metrin etäisyydelle rantaviivasta. Merenkulun turvalaitteita ei saa rakenteilla tai rakennuksilla peittää tai estää näkymästä väylälle.	1) Merkitään tiedoksi.	
--	--	------------------------	--